

Bilaga : Carl Johan Bernadottes äktenskap.

Kerstin Wijkmark (1910-1987)

Elin Kerstin Margareta Wijkmark föddes den 4 mars 1910 i Stockholm, som dotter till teologen Henning Wijkmark (1875-1936) & hans hustru Elin Larsson (1879-1925). Den 19 maj 1931 tog hon studenten på Whitlockska skolan, latinlinjen. Hon var gift två gånger: 1:a gången 1935-1936 med disponent Axel Johansson (1908-1953). 2:a gången med Carl Johan (1946-1987). Äktenskapet med Carl Johan ingicks den 19 februari 1946 i New York. Hon dog den 11 september 1987 i Båstad.

Kerstin har skrivit sina memoarer (Bernadotte 1975) & hon förekommer tillsammans med Carl Johan i krönikorna (Elgklou 1978: ss. 189-190; Skott 1996: ss. 381-390; Sundberg 2004: ss. 264-265; Lindqvist 2010: ss. 125-127; Norlin 2015: ss. 265-268). Men framförallt förekom hon i veckopressen.

1939 mötte Carl Johan den sex år äldre Kerstin Wijkmark. Wijkmark var redaktör för Vecko-Revyn, hade ett förflutet 1935-1936 som disponentfru i Kilafors och var oerhört elegant & social. De sammanfördes av gemensamma bekanta. Carl Johan tycks i lika hög grad ha förälskat sig i henne som de kulturpersoner hon omgav sig med. 1941 flyttade de ihop, men förlovningen dröjde till den 19 maj 1945. Båda var helt medvetna om konsekvenserna av ett äktenskap men blev ändå överrumplade av häftigheten i reaktionerna. Faderns hovmarskalk anlätade en advokatbyrå för att leta skandaler & riksmarskalken försökte vädja till hennes bättre jag. Hösten 1945 (?) gick det så långt att hon tillbringade en vecka på Röda Korset helt nedsövd & fick insulinchocker. Folke Bernadotte tillhörde angriparna, men det finns ingen information om Carl Johans far eller bröder. Eftersom Gustaf V inte gav sitt medgivande till äktenskapet måste de viga utomlands, i Amerika, vilket orsakade ytterligare konflikter när kungahuset fick amerikanska ambassaden i Sverige att vägra henne inresevisum.

Carl Johan-affären har nu utvecklats på det sättet, att prinsen begärt inresetillstånd till Brasilien. Brasiliens chargé d'affaires har varit uppe och omtalat detta för Sahlin och tillika meddelat, att han kommer att underställa sin regering frågan under framhållande, att visum för fru Wijkmark vägrats av amerikanerna. Följden blir naturligtvis även avslag från Rio. Jag åt lunch med prinsen på slottet i dag, då han i förtroende meddelade mig denna senaste framstöt, som jag ju väl kände till. Han var förbittrad på kungahuset, som han ansåg ligga bakom amerikanarnas attityd, Han sade någonting om, att han visste så mycket skandaler om hovet, som nog skulle komma ut, om han och Kerstin inte finge resa. Bland annat berörde han det ganska kända förhållandet, att H.M. lider av vissa onormala böjelser. Jag framhöll för den unge fursten hur ytterst olämpligt det skulle vara att tillgripa sådana hämndmetoder, vilka endast på det allvarligaste skulle äventyra honom själv. Tydligt är, att han, såväl som Kerstin befinna sig i en desperat sinnesstämning.¹

Det slutade med att Carl Johan åkte i förväg till Amerika, och lyckades utverka ett visum från amerikanska utrikesdepartementet direkt. De gifte sig den 19 februari 1946 i New York. De fick inga egna barn men adopterade en son Christian (1949-) & en dotter Monica (1948-). Vid giftermålet förlorade Carl Johan sitt apanage på 40 tusen kronor. Kerstin försörjde familjen till dess Carl Johan kom igång med sin affärsverksamhet. Memoarerna avslutas med en lång

¹ Grafström 1989: s. 687. [Ur Sven Grafströms dagbok, 1945-07-17.]

uppräknning av hennes förlagsframgångar, goda namn, rykte & hur hon togs till nåder av Carl Johans far.

*

Gunilla Wachtmeister (1923-2016)

Grevinnan Gunilla Märta Louise Wachteister af Johannishus föddes den 12 maj 1923 i Stockholm, som dotter till hovstallmästaren greve Nils Wachtmeister af Johannishus (1891-1960) & hans hustru grevinnan Märta de Geer af Leufsta (1896-1976). Hon hade två bröder. Hon var gift två gånger: 1:a gången med direktör Carl-Herman Bussler (1918-1981). 2:a gången med Carl Johan (1988-2012). Hon hade tre barn i 1:a giftet: Louise, Madeleine & Carl-Fredrik. Äktenskapet med Carl Johan ingicks den 29 september 1988. Hon dog den 12 september 2016 i Båstad.

Gunilla nämns i krönikorna (Skott 1996: s. 390; Sundberg 2004: s. 265; Lindqvist 2010: s. 127; Norlin 2015: s. 268). Hon var syster till en av Carl Johans skolkamrater på Lundsberg. Det har inte gått att hitta någon personbeskrivning, men de gift sig i svenska kyrkan i Köpenhamn, och hon togs väl emot av släkten.

Referenser

- Bernadotte, Kerstin. (1975.) Ett så'nt liv. Stockholm: Bonniers.
- Elgklou, Lars. (1978.) Bernadotte : Historien – och historier – om en familj. Stockholm: Askild & Kärnekull.
- Grafström, Sven. (1989.) Anteckningar. 1938-1944 & 1945-1954. Stockholm: Samf. för utg. av handskrifter rörande Skandinaviens historia.
- Lindqvist, Herman. (2010.) Kungligt & mänskligt : 200 år med ätten Bernadotte i Sverige. Stockholm: Albert Bonniers förlag.
- Norlin, Arne. (2015.) Familjen Bernadotte : Makten, myterna, människorna. Stockholm: Lind & Co.
- Skott, Staffan. (1996.) Alla dessa Bernadottar. Stockholm: Bonniers.
- Sundberg, Ulf. (2004.) Kungliga släktband : Kungar, drottningar, frillor och deras barn. Lund: Historiska media.